

kos zidovja kakor poprej enkrat, in če se to zgodi, planili bodo z vso močjo v mesto. Nasproti samostanu sv. Klare se je podrlo nekoliko sežnjev zidovja in Turki so bili že le-sem pridrli, — al Salm in naš Kacijanar sta jih vrgla nazaj, mnogo jih pobila, kdor pa je še zdrav ostal, tekel je, da ga peté niso dohajale. Razsip so kmalu proč spravili, kar pa se je dalo, so ga zopet skupaj strnili in podprli z močnimi tramovi; prsobran so napolnili z lesom in zemljo, iz razvalin podrtih hiš so pa nov zid potegnili za predorom.

Živeža je bilo še dovolj; da se je pogum budil, svirala je vojaška godba na več krajih; vsak odbit napad sovražnika naznanil se je kristjanom s trobentami in pavkami s stolpa sv. Štefana.

11. dne oktobra zjutraj ob osmih so pričeli Turki grozovito hudo naskakovati mesto pri „Štubenskih vratih“, med temi in „Koroškimi vrati“ se je bil naredil velik predor; sovražnik je prilomastil noter kakor pod obokom, pa tudi ta napad so Dunajčanje junaško odbili ne boječ se smrti. In evo! v pol tretji uri ležalo je sovražnika 1200 eden vrh družega! — Turek ni pridobil tudi pedi zemlje ne; sultan je sikal in pihal kot gad, togotil se in vedno nove čete noter podil kakor v mesnico. Al obleženci kristijanje so morali tudi pomoči dobiti; poklicali so sém še brambovcev na pomoč zoper Turške navale.

Ker je bilo zidovje od Avguštincev noter do „Štubenskih vrat“ podrto, poskusili so Turki še enkrat mesto napasti in sicer 12. dne oktobra ob eni, ob dveh popoldne in še ob sedmih zvečer. Zagnali so se noter vsi srditi — al le s takim vspehom kakor poprej — opravili niso nič.

Čuden strah jih navdaja, obupnost se jih loteva; prej vajeni le zmagovati, zdaj pa tako grdo pobitim biti razsrdilo jih je strašno. Celi oddelki so pokoršino odpovedali sultanu ter pobegnili na bližnje griče in vinske gorice. Častniki so hiteli za njimi, prosili jih z lepo, žugali jim, z biči jih tirali v nesrečno zidovje, a vse nič pomagalo ni. — Tako se v vojski godí, kedar vojake zapušča srčnost in pogum.

Deževalo je prej celi božji dan, zdaj pa se je lepo izvedrilo, polna luna prikukala je radovedna izza oblakov. Še enkrat pozno v noč nastane ruš in truš, naskok je bil na vse odprte kraje. Toda vojaki starega Salma, mnogoposkušeni že prej na Laškem pri Bikoki, Paviji zoper nepremagljive Švicarske pešce in Francoske orožnike (žandarme) in na Ogorskem zoper nezvestega Zapolija lahke konjike odbili so srečno še ta zadnji napad in sicer z majhnim trudom.

13. dne oktobra je bilo v sovražnikovem taboru vse tiho; to je bila sumljiva tihota kakor pred hudo uro. Dunajčanje so čutili, da bo jutri ali pojutrašnjim zopet soparen dan.

Sultan je razlil ves svoj srd; besen pokliče skupaj vse paše, tudi ago janičarov in vse imenitnejše vojaške uradnike v svoj šotor; očita jim boječnost, obljubuje denar, časti pa tudi osodepolno „svilnato vrstico“ — te se je bilo bati! — (ali so ga ž njo obesli ali pa zadušili; taka navada je pri Turkih še zdaj). Zdaj vsi prisežejo pri „bradi prerokovi“ — da se hočejo vredne skazati mahomedanske vojskine slave.

Turški stan je bil v mestu dobro znan in stari Salm pravi s svojega pozorišča na stolpu sv. Štefana: „Otroci moji (ljubi moji!) jutri bo zadnja, držite se hrabro kakor poprej in zmaga bo naša!“ — Te besede so šle od ust do ust in osrčile marsikaterega, naj pripomore k zmagi po svoji moči; in res: vsak moški bodi-si svetnega ali duhovskega stanu, je bil pripravljen za boj; starčki, žene in otroci delali so, kar so mogli

in kjer se je dalo, vse je bilo na nogah, „kar leze in kar gré.“ (Dal. prih.)

Politične stvari.

Dualizem v številkah.

Gospodje, ki v državnem zboru Dunajskem in Peštanskem zadnjih 10 let na prve gosli godejo, imajo navado, pri vsaki priliki s številkami dokazovati velike vspehe na finančnem polju Avstrijske monarhije. Liberalna stranka si pripisuje velike zasluge o tem, da se po davkih zdaj veliko več dohodkov steka v državno blagajnico, kakor pred liberalno dōbo, in s tem mislijo dokazati, kako dobro se godí ljudstvom Avstrijskim.

In zopet pred nami leži tak izkaz s številkami, namreč centralni računski sklep za l. 1876., v katerem se nahaja pregled dohodkov po direktnih in indirektnih davkih od leta 1868. do 1876. Ta pregled kaže bralcu, da so dohodki direktnih davkov (zemljiških, hišnih in dohodninskih) od leta 1868. do leta 1876. se res od 74 milijonov gold. pomnožili na 90 milijonov. Res, velik povišek! Ali je pa to pomnoženje davkovskih dohodkov vesela novica onim, ki davke plačujejo, to prepuščamo razsodbi tistim, ki uživajo to „liberalno dobroto“.

Namen tega članka je le, tem pomnoženim dohodkom tudi po številkah nasproti staviti stroške državne preteklih 10 let. Ta bilanca bode kazala, koliko pravice ima dandanes gospodujoča liberalna stranka ponašati se z gospodarstvom državnih financ.

V navedenem vladnem izkazu računskega sklepa beremo, da so državni stroški leta 1868. znašali 181 milijonov goldinarjev, al leto za letom potem so se množili stroški tako, da lansko leto (1877.) so znesli že 234 milijonov gold.

Skupna bilanca Avstrije in Ogorske po takem zadnjih 10 let kaže, da se je veliko veliko več potrosilo v tem času, kar liberalna stranka gospoduje, namreč, da po pobotanju dohodkov s stroški znaša primanjka 25 odstotkov.

Ker navadno veljá pregovor, da „številk same po sebi govorijo“, tū pač prav na glas vpijejo, kolikošna dobrota o denarnih zadevah je tudi dualizem Avstriji in Ogorski!

Književne stvari.

Dve nemški knjigi z ozirom svojim na slovanstvo.

„Dioscuren. Literarisches Jahrbuch“ — je ime znanstvenemu letopisu, katerega je na Dunaji osnoval in ga v jako patriotičnem smislu vreduje c. k. dvorni svétnik baron Falke-Lilienstein. Ta s sodelovanjem znanega pesnika Kajetana Čerri-a izhajajoči znanstveni almanah se odlikuje posebno s tem, da vsem Avstrijskim narodom radostno odpira svoje liste za spise njihove. In res nahajamo v letošnjem (sedmem) tečaju med mnogo drugo lepo tvarino več spisov slovanskih pisateljev, na priliko, grofa K. Zaluski-ja, Henrika Blumenstoka s člankom o „Dziady i“ Mickievicsa, Marije pl. Najmajerove, V. Milovana, Sojka, in — kar nas Jugoslovane še posebno zanima, izvrstno pisani životopis slavnega Hrvatskega pesnika P. pl. Preradovića od J. T. Z ozirom na vse to utegne pač opravičena biti želja, da bi ta letopis, ki